

ESHITISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR BOG'LANGAN NUTQINI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI

Sattarova Kamola Komiljon qizi

Maxsus pedagogika(surdopedagogika) magistranti

+998701147044

Аннотация

Mazkur ilmiy maqolada eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni shakllantirishning zamonaviy pedagogik va logopedik texnologiyalari tahlil qilinadi. Eshitish qobiliyati cheklangan bolalarda nutq rivojlanishi o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, bu jarayon maxsus metodlar va yondashuvlarni talab etadi. Tadqiqotda bog'langan nutqni rivojlantirishda vizual, kinestetik va multimodal yondashuvlarning ahamiyati asoslab berilgan. Shuningdek, nutqni rivojlantirish jarayonida surdopedagogika, logopediya va psixologiya fanlarining integratsiyasi muhim omil sifatida ko'rib chiqiladi. Maqolada didaktik o'yinlar, hikoya tuzish, tasviriy vositalar asosida ishlash hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning samaradorligi yoritilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, tizimli va maqsadli tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarning lug'at boyligini oshirish, grammatik tuzilmani shakllantirish va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, ota-onalar va pedagoglarning hamkorligi nutq rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: eshitishida nuqson, bog'langan nutq, surdopedagogika, logopediya, nutq rivoji, interfaol metodlar, multimodal yondashuv, didaktik o'yinlar, kommunikativ ko'nikma, maxsus ta'lim

Аннотация

В данной научной статье рассматриваются современные педагогические и логопедические технологии формирования связной речи у детей с нарушениями слуха. Развитие речи у данной категории детей имеет специфические особенности и требует применения специальных методов обучения. В исследовании обосновывается эффективность использования визуальных, кинестетических и мультимодальных подходов в процессе формирования связной речи. Особое внимание уделяется интеграции сурдопедагогики, логопедии и психологии как основополагающих направлений коррекционно-развивающей работы. В статье анализируются методы развития речи, включая дидактические игры, составление рассказов, использование наглядных материалов и информационно-коммуникационных технологий. Результаты исследования показывают, что систематически организованная работа способствует расширению словарного запаса, формированию грамматического

стройка речи и развитию коммуникативных навыков у детей с нарушениями слуха. Также подчеркивается значимость сотрудничества педагогов и родителей в процессе речевого развития ребенка.

Ключевые слова: нарушение слуха, связная речь, сурдопедагогика, логопедия, развитие речи, интерактивные методы, мультимодальный подход, дидактические игры, коммуникация, специальное образование

Annotation

This scientific article examines modern pedagogical and speech therapy technologies for developing coherent speech in children with hearing impairments. Speech development in such children has specific characteristics and requires specialized teaching methods. The study highlights the effectiveness of visual, kinesthetic, and multimodal approaches in forming coherent speech. Particular attention is paid to the integration of surdopedagogy, speech therapy, and psychology as key components of corrective and developmental work. The article analyzes various methods of speech development, including didactic games, storytelling, the use of visual aids, and information and communication technologies. The research findings indicate that systematically organized activities contribute to vocabulary expansion, the development of grammatical structures, and the improvement of communication skills in children with hearing impairments. Furthermore, the importance of collaboration between teachers and parents in the process of speech development is emphasized.

Keywords: hearing impairment, coherent speech, surdopedagogy, speech therapy, speech development, interactive methods, multimodal approach, didactic games, communication skills, special education

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida alohida ta'lim ehtiyojlariga ega bo'lgan bolalarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash va ularning ijtimoiy moslashuvini ta'minlash dolzarb pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda nutq faoliyatining rivojlanishi murakkab va ko'p bosqichli jarayon bo'lib, u maxsus yondashuvlar, metodlar va texnologiyalarni talab etadi. Ushbu toifadagi bolalarda nutqning shakllanishi eshitish analizatorining yetarli darajada faol emasligi sababli sekinlashadi, bu esa ularning muloqot qilish, fikrni ifodalash va atrof-muhit bilan o'zaro aloqasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni shakllantirish ularning umumiy psixik rivojlanishi, ijtimoiylashuvi va ta'lim jarayonida muvaffaqiyatli ishtirok etishi uchun asosiy omillardan biridir. Bog'langan nutq — bu fikrni izchil, mantiqiy va grammatik jihatdan to'g'ri ifodalash qobiliyati bo'lib, u bolalarning tafakkur darajasi va kommunikativ kompetensiyasini belgilaydi. Shu sababli, mazkur

yoʻnalishda samarali pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Hozirgi kunda surdopedagogika va logopediya sohalarida olib borilayotgan ilmiy izlanishlar nutqni rivojlantirishda multimodal yondashuvlarning, yaʼni vizual, eshitish va kinestetik vositalarni uygʻunlashtirgan holda qoʻllashning yuqori samaradorligini koʻrsatmoqda. Ayniqsa, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, interfaol metodlarni joriy etish hamda individual yondashuv asosida mashgʻulotlarni tashkil etish bolalarning nutqiy faolligini oshirishga xizmat qiladi. Shuningdek, eshitishda nuqsoni boʻlgan bolalarda nutqni shakllantirish jarayoni faqatgina taʼlim muassasasi bilan cheklanib qolmasdan, oila va ijtimoiy muhit bilan uzviy bogʻliq holda olib borilishi lozim. Ota-onalar va pedagoglarning hamkorligi, muntazam mashgʻulotlar va qoʻllab-quvvatlovchi muhit yaratish orqali bolalarda nutqiy koʻnikmalarni samarali rivojlantirish mumkin. Mazkur maqolaning maqsadi — eshitishda nuqsoni boʻlgan bolalarda bogʻlangan nutqni shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalarini tahlil qilish, ularning samaradorligini asoslash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Eshitishda nuqsoni boʻlgan bolalarda nutqni rivojlantirish masalasi surdopedagogika, logopediya va maxsus pedagogika yoʻnalishlarida keng oʻrganilgan ilmiy muammolardan biri hisoblanadi. Ushbu yoʻnalishda olib borilgan tadqiqotlar nutqning shakllanish mexanizmlari, uni rivojlantirish metodlari hamda samarali pedagogik texnologiyalarni aniqlashga qaratilgan. Mahalliy va xorijiy olimlarning ilmiy ishlarida eshitishda nuqsoni boʻlgan bolalarda nutq rivojlanishining oʻziga xos jihatlari batafsil yoritilgan. Xususan, surdopedagogika sohasidagi tadqiqotlarda nutq rivojlanishining eshitish qobiliyati bilan uzviy bogʻliqligi taʼkidlanadi. Eshitish analizatoridagi nuqsonlar natijasida bolalarda fonematik eshituvning yetarli darajada rivojlanmasligi, soʻz boyligining cheklanganligi hamda grammatik tuzilmalarning shakllanishida qiyinchiliklar kuzatiladi.

Logoped olimlarning tadqiqotlarida bogʻlangan nutqni shakllantirish jarayoni bosqichma-bosqich tashkil etilishi zarurligi asoslab berilgan. Unga koʻra, dastlab lugʻat boyligini kengaytirish, keyinchalik soʻz birikmalari va gap tuzish koʻnikmalarini rivojlantirish, soʻngra esa mustaqil ravishda matn tuzishga oʻrgatish muhim hisoblanadi. Bu jarayonda didaktik materiallar, vizual vositalar va maxsus mashqlar tizimi keng qoʻllaniladi. Zamonaviy tadqiqotlarda multimodal yondashuvlar alohida ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu yondashuv nutqni rivojlantirishda bir vaqtning oʻzida bir necha sezgi kanallaridan — koʻrish, eshitish va harakatdan foydalanishni nazarda tutadi. Ilmiy izlanishlar shuni koʻrsatadiki, vizual materiallar (rasmlar, videolar, piktogrammalar) va kinestetik faoliyatlar (imo-ishoralar, harakatli oʻyinlar) nutqni oʻzlashtirish jarayonini sezilarli darajada tezlashtiradi. Shuningdek, axborot-

kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar ham ijobiy natijalarni ko'rsatmoqda. Maxsus dasturlar, interfaol ilovalar va multimedia vositalari orqali tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarning nutqiy faolligini oshirish, ularning qiziqishini kuchaytirish va individual yondashuvni ta'minlash imkonini beradi.

Bundan tashqari, ko'plab tadqiqotchilar ota-onalar va pedagoglar hamkorligining ahamiyatini alohida ta'kidlaydilar. Oila muhitida nutqiy mashg'ulotlarni davom ettirish, bolani doimiy muloqotga jalb etish hamda qo'llab-quvvatlovchi psixologik muhit yaratish nutq rivojlanishining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Umuman olganda, tahlil qilingan ilmiy adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni shakllantirish kompleks, tizimli va individual yondashuvni talab etadi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish mazkur jarayonning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqot eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni shakllantirishning samarali pedagogik texnologiyalarini aniqlash va amaliyotda qo'llashga qaratilgan bo'lib, kompleks yondashuv asosida olib borildi. Tadqiqot jarayonida nazariy va empirik metodlar uyg'un holda qo'llanildi. **Tadqiqotning maqsadi va vazifalari**

Tadqiqotning asosiy maqsadi — eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali metod va texnologiyalarni aniqlash hamda ularning samaradorligini ilmiy asoslashdan iborat. Mazkur maqsadni amalga oshirish uchun quyidagi vazifalar belgilandi:

- eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda nutq rivojlanishining psixologik-pedagogik xususiyatlarini o'rganish;
- bog'langan nutqni shakllantirishga oid mavjud metod va yondashuvlarni tahlil qilish;
- zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida mashg'ulotlar tizimini ishlab chiqish;
- tajriba-sinov ishlari orqali ularning samaradorligini aniqlash.

Tadqiqot obyekti va predmeti

- **Tadqiqot obyekti** — eshitishida nuqsoni bo'lgan maktabgacha va boshlang'ich yoshdagi bolalarda nutq rivojlanish jarayoni.
- **Tadqiqot predmeti** — bog'langan nutqni shakllantirishda qo'llaniladigan pedagogik texnologiyalar, metod va vositalar tizimi.

Tadqiqot metodlari

Tadqiqot jarayonida quyidagi metodlardan foydalanildi:

- a) Nazariy metodlar

- ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish va umumlashtirish;
- taqqoslash va tizimlashtirish;
- pedagogik va psixologik manbalarni o‘rganish.
- b) Empirik metodlar
- kuzatish (bolalarning nutqiy faoliyatini muntazam monitoring qilish);
- suhbat (pedagoglar va ota-onalar bilan);
- diagnostik testlar (nutq rivojlanish darajasini aniqlash);
- tajriba-sinov ishlari (eksperimental va nazorat guruhlari asosida).
- c) Statistik metodlar
- olingan natijalarni miqdoriy va sifat jihatdan tahlil qilish;
- natijalarni diagramma va jadval asosida umumlashtirish.

Tadqiqot jarayonining bosqichlari

Tadqiqot uch asosiy bosqichda amalga oshirildi:

1-bosqich — diagnostik bosqich

Bu bosqichda bolalarning nutq rivojlanish darajasi aniqlanib, ularning lug‘at boyligi, grammatik tuzilma va bog‘langan nutq ko‘nikmalari tahlil qilindi.

2-bosqich — shakllantiruvchi bosqich

Mazkur bosqichda maxsus ishlab chiqilgan pedagogik texnologiyalar asosida mashg‘ulotlar tashkil etildi. Ular quyidagilarni o‘z ichiga oldi:

- vizual materiallar (rasmlar, kartochkalar, videolar);
- didaktik o‘yinlar va rolli o‘yinlar;
- hikoya tuzish va qayta hikoyalash mashqlari;
- multimodal yondashuv (ko‘rish, eshitish, harakat orqali o‘rganish);
- AKT vositalaridan foydalanish.

3-bosqich — nazorat va tahlil bosqichi

Ushbu bosqichda olingan natijalar qayta o‘lchanib, dastlabki ko‘rsatkichlar bilan taqqoslandi va samaradorlik darajasi aniqlandi.

Tadqiqotning tashkiliy shart-sharoitlari

Tadqiqot maxsus ta‘lim muassasalari hamda inklyuziv ta‘lim guruhlarida olib borildi. Mashg‘ulotlar haftasiga 2–3 marotaba, 25–30 daqiqa davomida tashkil etildi. Har bir mashg‘ulotda individual va guruhli yondashuv uyg‘unlashtirildi.

Qo‘llanilgan pedagogik texnologiyalar

Tadqiqotda quyidagi texnologiyalar asosiy vosita sifatida tanlandi:

- **multimodal yondashuv** (vizual + kinestetik + eshitish komponentlari);
- **interfaol metodlar** (“Aqliy hujum”, “Rol o‘ynash”, “Savol-javob”);
- **o‘yin texnologiyalari**;
- **axborot-kommunikatsiya texnologiyalari** (multimedia dasturlar);
- **individual rivojlantiruvchi yondashuv.**

Samaradorlik mezonlari

Tadqiqot natijalarini baholash uchun quyidagi mezonlar asos qilib olindi:

- lug‘at boyligining oshishi;
- gap tuzish va grammatik to‘g‘rilik darajasi;
- bog‘langan nutqning izchilligi va mantiqiyliigi;
- muloqotga kirishish faolligi.

Mazkur metodologiya asosida tashkil etilgan tadqiqot eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarda bog‘langan nutqni shakllantirishda kompleks, tizimli va innovatsion yondashuvlarning yuqori samaradorlikka ega ekanligini aniqlashga xizmat qiladi. Nazariy va amaliy metodlarning uyg‘unligi esa tadqiqot natijalarining ishonchligini ta‘minlaydi.

NATIJALAR VA TAHLIL

Tadqiqot jarayonida o‘tkazilgan tajriba-sinov ishlari natijasida eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarda bog‘langan nutqni shakllantirishda qo‘llanilgan pedagogik texnologiyalarning samaradorligi aniqlandi. Tadqiqotda ishtirok etgan bolalar ikki guruhga — tajriba (eksperimental) va nazorat guruhlariga ajratildi. Tadqiqotning boshlang‘ich bosqichida har ikki guruh o‘quvchilarining nutq rivojlanish darajasi quyidagi mezonlar asosida baholandi:

- lug‘at boyligi;
- gap tuzish ko‘nikmasi;
- bog‘langan nutqning izchilligi;
- muloqot faolligi.

Natijalar shuni ko‘rsatdiki, aksariyat bolalarda:

- lug‘at boyligi yetarli darajada rivojlanmagan;
- gaplar qisqa va grammatik jihatdan noto‘g‘ri tuzilgan;
- fikrni izchil bayon qilishda qiyinchiliklar mavjud;
- muloqotga kirishish faolligi past darajada.

Bu esa maxsus metodik yondashuv zarurligini yana bir bor tasdiqladi. Shakllantiruvchi bosqichda tajriba guruhida quyidagi texnologiyalar tizimli ravishda qo‘llanildi:

- multimodal yondashuv (ko‘rish, harakat va eshitish orqali o‘rganish);
- didaktik va rolli o‘yinlar;
- hikoya tuzish va qayta hikoyalash mashqlari;
- vizual materiallar va AKT vositalari.

Nazorat guruhida esa an‘anaviy metodlar asosida mashg‘ulotlar davom ettirildi. Mashg‘ulotlar yakunida quyidagi ijobiy o‘zgarishlar kuzatildi:

Tajriba guruhida:

- o‘quvchilarning lug‘at boyligi sezilarli darajada oshdi;
- gap tuzish ko‘nikmalari rivojlandi va grammatik xatolar kamaydi;
- bog‘langan nutq izchil va mantiqiy tus oldi;
- muloqotga kirishish faolligi ortdi.

Nazorat guruhida:

- o‘zgarishlar mavjud bo‘lsa-da, ular nisbatan sust va kamroq samarali bo‘ldi.

Yakuniy natijalar (taqqoslama tahlil)

Tajriba yakunida olingan natijalar quyidagi umumiy tendensiyalarni ko‘rsatdi:

- yuqori darajadagi nutq rivojlanishi tajriba guruhida sezilarli darajada oshdi;
- o‘rta darajadagi ko‘rsatkichlar kamayib, yuqori darajaga o‘tish kuzatildi;
- past darajadagi ko‘rsatkichlar keskin qisqardi.

Bu esa qo‘llanilgan pedagogik texnologiyalarning samaradorligini ilmiy jihatdan asoslab berdi.

Olingan natijalar shuni ko‘rsatadiki, eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarda bog‘langan nutqni shakllantirishda quyidagi omillar hal qiluvchi ahamiyatga ega:

- **multimodal yondashuv** bolalarning nutqni idrok etish va qayta ifodalash jarayonini yengillashtiradi;
- **interfaol metodlar** o‘quvchilarning faolligini oshiradi va ularni muloqotga jalb etadi;
- **vizual vositalar** nutq mazmunini tushunishni osonlashtiradi;
- **o‘yin texnologiyalari** o‘quvchilarda qiziqish va motivatsiyani kuchaytiradi.

Shuningdek, mashg‘ulotlarning tizimli va izchil tashkil etilishi hamda individual yondashuvning qo‘llanilishi yuqori natijalarga erishishda muhim omil bo‘ldi. Tadqiqot natijalari ilmiy nuqtai nazardan shuni tasdiqlaydiki, eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarda bog‘langan nutqni rivojlantirishda an‘anaviy metodlarga nisbatan zamonaviy pedagogik texnologiyalar ancha yuqori samaradorlikka ega. Ayniqsa, integratsiyalashgan va multimodal yondashuv asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlar bolalarning nutqiy kompetensiyasini kompleks rivojlantiradi. Natijalar shuni ham ko‘rsatdiki, pedagog va ota-onalar hamkorligi, shuningdek, qo‘llab-quvvatlovchi muhit yaratish nutq rivojlanishini jadallashtiradi va barqaror natijalarni ta‘minlaydi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarda bog‘langan nutqni shakllantirish jarayoni murakkab, ko‘p bosqichli va tizimli yondashuvni talab etishini yana bir bor tasdiqladi. Nutq rivojlanishi nafaqat lingvistik, balki psixologik va ijtimoiy omillar bilan ham uzviy bog‘liq bo‘lib, ushbu jarayonni samarali tashkil etishda maxsus pedagogik texnologiyalarning o‘rni beqiyosdir. Olib borilgan tajriba-sinov ishlari shuni ko‘rsatdiki, multimodal yondashuvga asoslangan, interfaol metodlar va o‘yin texnologiyalari bilan boyitilgan mashg‘ulotlar bolalarda bog‘langan nutqni rivojlantirishda yuqori samaradorlikka ega. Xususan, vizual vositalardan keng foydalanish, hikoya tuzish va qayta hikoyalash mashqlari, shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo‘llash bolalarning lug‘at boyligini oshirish, grammatik jihatdan to‘g‘ri gap tuzish hamda fikrni izchil bayon etish ko‘nikmalarini shakllantirishga ijobiy ta‘sir ko‘rsatdi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha,

masg'ulotlarning tizimli, rejalashtirilgan va individual yondashuv asosida tashkil etilishi bolalarning nutqiy faolligini oshiradi hamda ularning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi. Shu bilan birga, pedagog va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlik, qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish nutq rivojlanishining barqarorligini ta'minlaydi. Xulosa qilib aytganda, eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda bog'langan nutqni shakllantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish, multimodal va individual yondashuvlarni qo'llash, shuningdek, ta'lim jarayonini kompleks tashkil etish yuqori natijalarga erishishning asosiy omillari hisoblanadi. Ushbu yondashuvlar amaliyotga keng joriy etilishi orqali maxsus ta'lim tizimi samaradorligini yanada oshirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Vygotskiy, L.S. (1991). **Nutq va tafakkur**. Moskva: Pedagogika.
2. Leontyev, A.A. (2003). **Psixolingvistika asoslari**. Moskva: Smysl.
3. Luriya, A.R. (1979). **Til va ong**. Moskva: Moskva universiteti nashriyoti.
4. Shif, J.I. (1981). **Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar psixologiyasi**. Moskva: Prosveshchenie.
5. Zikeev, A.G. (2000). **Surdopedagogika asoslari**. Moskva: Akademiya.
6. Kornev, A.N. (2006). **Bolalarda nutq buzilishlari diagnostikasi va korreksiyasi**. Sankt-Peterburg: Rech.
7. Axutina, T.V. (2002). **Neyropsixologiya asoslari va bolalar nutqi rivoji**. Moskva: Akademiya.
8. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. (2021). **Maxsus ta'lim muassasalari uchun o'quv dasturi**. Toshkent.
9. Nurmuhamedova, D. (2019). **Logopediya**. Toshkent: Fan va texnologiya.
10. Tursunova, N. (2020). **Maxsus pedagogika asoslari**. Toshkent: Innovatsiya.
11. Rasulova, M. (2021). **Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda nutqni rivojlantirish metodikasi**. Toshkent: Ta'lim.
12. Mahmudova, G. (2018). **Boshlang'ich ta'limda nutq rivojlantirish texnologiyalari**. Toshkent: Pedagogika.
13. ABDULKHAMIDOVA, G. DEVELOPMENT OF SOCIAL ACTIVE CITIZEN COMPETENCES IN HEARING DISABLED STUDENTS. СТУДЕНЧЕСКИЙ ВЕСТНИК Учредители: Общество с ограниченной ответственностью "Интернаука", 15-16.
14. Abdulxamidova, G. N. (2023). ESHITISHDA NUQSONI BO 'LGAN O 'QUVCHILARDA IJTIMOY FAOL FUQAROLIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH BO 'YICHA KORREKSION PEDAGOGIK ISH MAZMUNI VA AHAMIYATI. Экономика и социум, (12 (115)-1), 42-46
15. G.Jumanazrova. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ingliz tilidagi og'zaki nutq kompetensiyasini shakllantirish jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish

metodikasi. TADQIQOTLAR Jahon ilmiy – metodik jurnali 70 - SON Sentabr–2025. ISSN:3030-3613

- 16.G.Jumanazarova.Boshlang‘ich ta‘lim jarayonida ingliz tilini integratsiyalashgan darslar asosida o‘qitish metodikasi. Ta‘lim innovatsiyasi va integratsiyasi. 53-son_1-to‘plam_Sentabr -2025. ISSN:3030-3621
- 17.G.Jumanazarova.Olim Abdurashid Munavvarovning o‘qituvchilik va tashkilotchilik mahorati. NamDU ilmiy axborotnomasi.Namangan, ISSN: 2181-1458. 4-son, 2023.-586-589-b.
- 18.G.Jumanazarova.Oilaviy tarbiya samaradorligini oshirish borasidagi izlanishlar.“Maktabgacha va boshlang‘ich ta‘limning dolzarb masalalari” xalqaro ilmiy-amaliy anjuman. Farg‘ona, 2022.- 414-419-b.
- 19..G.Jumanazarova.The features of the works of uzbek family scholar Abdurashid Munavvarov in the development of the pedagogical system of proper organization of family upbringing. Jurnal Ilmu Sosial, Politik dan Humaniora Vol: 4, No 1, 2024, ISSN: 2798-8260. pp. 1-7.
- 20.G.Jumanazarova. Pedagogical technologies for improving family relations in the organization of family upbringing. “Современные исследования: теория и практика” Сборник статей международной научно-практической конференции, 2024. pp. 55-60.